

Cái Trọng Ty với **Có Một Mùa Trăng Xa Như Biển** **Trần Yên Hòa**

Tôi biết Cái Trọng Ty từ những ngày ở Trại Cải Tạo Suối Máu. Anh ở nhà 1, tôi ở nhà 8. Giữa 2 dãy nhà có một sân bóng chuyền, nên buổi chiều tôi thường hay ra đây đánh banh độ. Cái Trọng Ty không chơi banh, nhưng là một ủng hộ viên đặc lực. Ủng hộ đây có nghĩa chỉ là đứng xem rồi vỗ tay cổ vũ một khi có một đường chuyền hay một cú bả bóng đẹp. La ó và vỗ tay râng trời là của đám đứng bên ngoài. Chuyện vui ở trại cải tạo chỉ có thế. Anh là bạn của Hải cà (Hải sau này ra Xuân Phước trốn trại bị bắt lại, bị biệt giam gần năm trời). Hải cà là bạn với Cái Trọng Ty, cùng người Huế. Tôi quen với Hải từ ngày làm ở Bộ Tư Lệnh QĐI & QK1, nên qua Hải tôi quen Cái Trọng Ty.

Thật ra, quen là chỉ quen vậy thôi, biết mặt nhau, chào hỏi nhau vài câu chứ không thân lắm. Nhìn gương mặt và con người Cái Trọng Ty rất thật thà, giản dị, có lẽ anh lớn hơn tôi mấy tuổi. Những lần gặp nhau như vậy chỉ trao đổi những chuyện tào lao xẹt bọp, không đầu vào đâu. Không bao giờ và chưa bao giờ nói với nhau một tiếng về "Thơ" cả.

Mãi đến những ngày sau này, khi tôi đã qua Mỹ, đã góp một ít bài viết trên các báo, tạp chí... Và khi tôi tìm gặp lại được ông thầy dạy cũ, ngày trung học của tôi ở trường Trần Cao Vân, Tam Kỳ, là nhà văn, nhà thơ Trần Hoài Thư, và cả đến khi Trần Hoài Thư làm chủ biên Thư Quán Bản Thảo, tôi mới gặp một tác giả ký tên là Cái Trọng Ty, đã có những bài thơ rất hay đăng ở đây. Cái Trọng Ty nào vậy cà? Có phải là Ty bạn tù với mình không? Nếu một cái tên như Dũng, như Quang, như Hoàng chẳng hạn, thì có thể trùng nhau được, nhưng một cái tên Cái Trọng Ty... một tên rất lạ, khó có thể ai trùng lặp được.

Rồi sau đó, không biết, tôi tìm anh trước hay anh tìm tôi trước... Hình như anh đã gửi bài cho Web Bạn Văn Nghệ của tôi, và từ đó chúng tôi nối kết tình Thơ với nhau... Đến một ngày... tháng... năm 2011 thì phải, Cái Trọng Ty, đi dự Đại Hội cựu tù Suối Máu ở San Jose, và anh về Nam Cali thăm khu Little Sài Gòn, tôi mới gặp lại anh ở khu Phước Lộc Thọ... đúng là Cái Trọng Ty, người bạn tù của tôi... cũng gần hơn 30 năm mới gặp lại... một người.

Bây giờ xin vào đề:

Có Một Mùa Trăng Xa Như Biển.

Trước đây, Cái Trọng Ty có làm một CD Thơ của anh, với những giọng ngâm khá nổi tiếng ở VN như Hồng Vân, Ngô Đình Long... nghe cũng rất hay, nhưng lời ngâm thường thoáng qua tai nên không thấm bằng đọc, nên lần này, Cái Trọng Ty

gởi biểu tôi tập thơ đầu tay của anh Có Một Mùa Trăng Xa Như Biển, tôi đọc chăm chỉ hơn, trân trọng hơn, nên nay tôi xin viết ít lời giới thiệu cùng độc giả xa gần.

Có Một Mùa Trăng Xa Như Biển là tập thơ đầu của Cái Trọng Ty.

Sách do Thư Ấn Quán xuất bản tháng 4 năm 2015. Tranh bìa của họa sĩ Đinh Cường. Trình bày bìa: Phạm Cao Hoàng. Tranh phụ bản: Đinh Cường, Thân Trọng Minh.

Sách dày 175 trang, in đẹp với bìa láng, gồm khoảng 66 bài thơ của Cái Trọng Ty và Phụ trang gồm bài của 3 tác giả viết về Có Một Mùa Trăng Xa Như Biển là Phạm Văn Nhân, Phan Xuân Sinh, Lương Thu Trung.

Trước tiên, qua lời Giới Thiệu của Nxb Thư Ấn Quán (hay của nhà thơ Trần Hoài Thư) như sau:

“Có Một Mùa Trăng Xa Như Biển” là những nỗi niềm của một người lính cũ miền Nam.

Chỉ một câu ngắn như vậy là tôi đã thích rồi, bởi vì tôi cũng là một người lính cũ miền Nam.

Thôi thì đọc tiếp theo để nghe Trần Hoài Thư viết gì thêm:

Nó như có ma mị dẫn dắt người yêu thơ đi trên con thuyền “Thơ” của một người lính một thời cầm súng, một thời tù đày. Nó như dòng sông thơ bất tận chảy mãi. Khi thì tình yêu bao dung bát ngát vô lượng. Khi thì dào dạt tình đồng đội thủy chung. Khi thì uất nghẹn như bật lên trên những giọng rí máu, đau xót đến tận tâm can. Khi thì hào khí ngang tàng của một thời ba lô và nón sắt....

Như vậy đây chính là thơ của một người lính cũ, người chiến hữu của tôi. Để coi vào tập với bài đầu tiên:

Đó là bài:

Tháng tư bẻ súng.

*Bởi tình tụ tán từ muôn kiếp
trăng nửa phần trôi trôi lênh đênh
chiều quanh bếp muôn thềm thôn vắng
cuộc rượu đêm tàn vỡ chén xưa
Lương Sơn xa lắc đôi rí máu
ngựa cuồng quay quắc chiến trường xưa
đồng đội cũ đầu lưng nổi chét*

ngẫm chung thân cuộc thể phiêu du

biển gầm núi hú quân tan rã

....

(trang 7)

Đó là thảng tư bề súng chứ không phải là thảng tư gãy súng. Hành động bề súng là hành động của mình, mình tự làm bởi vì quanh quẩn quan quân đã tan tác...thì còn giữ súng làm gì. Tôi nghĩ hành động bề súng là một hành động bi thương, kèm trong nỗi thất vọng khôn cùng về những ngày cuối của cuộc chiến tranh Việt Nam trước 30-4-1975.

Quân về xuôi tan tác phương Nam

mịt mờ chiến trận

mây lửa mông mênh

chênh vênh biển dựng sóng phù hư

tình chiến chinh một đời tan vỡ

(trang 8 & 9)

Đó là nỗi đau thương của người lính thua trận, là tiếng thét tuyệt vọng trước khi quy xuống, cả một triệu lính với mọi sắc áo mà phải bề súng như vậy sao?

Tiếp theo là những bài thơ như là hành trình đời lính của Cái Trọng Ty. Đời lính xô giạt anh và bè bạn nổi trôi khắp chốn, từ Tuy Hòa, Kontum, sông Mao. Những bè bạn Lý đui, Cường đakao, Phong quá tải, bên bàn rượu, ngoài kia là chiến trận:

Chuyện trời ơi

chuyện gái gù râm ran

những con người

những cái chết như mây

những kiêu chết nhẹ hều như gió

(trang 11)

Đó là một trong những người lính một thời của Cái Trọng Ty. Đọc đến đây, tôi tự nhiên thương mình, thương bạn. Ừ thì chúng ta cùng gặp nhau ở một mẫu số chung, là ngày xưa cùng là lính, cùng *biên cương hành* đâu có khác nhau đâu.

Thêm một bài thơ tôi rất thích:

Đời lính

*ném ba lô quăng luôn nón sắt
ta thở phào đuổi thẳng đôi chân
nghìn cân gánh nặng vừa buông xuống
chiều Tuy An chờ đợi chuyển quân*

*anh bạn chiến trường thềm xỉ đế
sương chiều trắng sữa nhớ làng quê
xa nghe âm vọng gươm sắt thép
thân chết chờ mi góp núi xương*

*gió xoay lửa khói mùi hung khí
mìn bẫy địch gài trên lối đi
mấy khi còn sống không thương tật
vợ con thôi thế cũng đành thôi*

*người về con nước tràn sông Lũy
những địa danh nặng nợ máu xương
anh bạn xác vùi trong túi xách
ta đưa người về tận cố hương*

*ta người chia chác đời cơ cực
sống cũng như mây chó cỏ thi
chiều qua đặng trận vùi thân xác
thịt xương tan mô mả ích gì*

*đời lính nở tàn như nấm rạp
sớm triền đông chiều chết đời tây
trượng phu ghé góm cây trụ lá
tình em đành níu đám mây qua*

(trang 113, 114)

Tôi đã qua đời lính, đã từng đi hành quân, đã là một người lính trận, đọc bài thơ này mới thấy thấm thía một nỗi buồn của người lính tác chiến. Thơ Cái Trọng Ty viết về người lính không hô xung phong, không kèn xung trận, không kêu gọi bắn giết, không khẩu hiệu gì cả. Đó là thân phận của một con người, giữa cái chết và sống, giữa còn và mất, của xác thân. Nó mang nỗi buồn thê thiết của một kiếp người “sớm triền đông chiều chết đời tây”.

Thơ Cái Trọng Ty mang mang một nỗi buồn, chàng nhìn đời bằng con mắt vô ưu của kiếp người vô thường, cả trong tình yêu trai gái, với anh, với thơ anh, là những câu chữ hiền hòa, nhỏ nhẹ, như tiếng kinh bát nhã, như bài kệ... tất cả chìm ẩn trong sương khói mơ hồ, dù bên đời bao nhiêu chuyện xảy ra, như bài lục bát **mắt bão** sau đây:

*khởi duyên từ cội vô thường
em duyên hạt bụi thiên phương dặm đường
nỗi tình một đóa hồng dương
tiếng mơ hồ gọi vô phương kiếp người*

*buổi thê gian lạnh tiếng cười
thân tôi ở trọ đời uơi cố cùng
em đi xa khuất hoài dung
tìm em khắp chốn trên vùng dộc mơ*

Khắp tập thơ **Có Một Mùa Trăng Xa Như Biển** là những tấu khúc êm đềm, nhẹ nhàng và rất thơ như thế.

Tôi đọc những bài thơ của Cái Trọng Ty trong một buổi chiều sau 30-4. 30-4.15 gọi tôi nhớ về bốn mươi năm trước, những ngày thất vọng nhất của người lính bại trận. Hôm nay đọc những lời thơ của Cái Trọng Ty, tôi thấy lòng mình thanh thản hơn, nó như có một phép nào đó lôi tôi ra khỏi cơn mộng dữ 40 năm. Thơ Cái Trọng Ty làm cho tôi tỉnh lại, như người vừa đi qua những chặng đường gai lửa, tôi đã an nhiên, tự tại và êm đềm theo những câu thơ của anh.

Tập thơ Cái Trọng Ty đã dẫn tôi đi suốt những chặng đường anh đã đi qua, những địa danh miền trung nước Việt, từ Lương Sơn, Phan Rí, Phan Lý Chàm, Trảng Táo, Chợ Lầu, Bình Định, Phú Phong, Sông Côn...những địa danh tôi chỉ nghe tới chứ chưa đến bao giờ. Bây giờ đọc lên nghe thấp thoáng những hình ảnh quê hương rất cảm động.

Cảm ơn Cái Trọng Ty cho tôi được đọc những bài thơ rất đẹp của anh, lời thơ anh nhẹ gọn, không cầu kỳ, nhưng không phải anh không có những từ hay và mới.

Có Một Mùa Trăng Xa Như Biển chỉ in để biếu chứ không bán, bạn đọc yêu thơ khắp nơi muốn có một tập thơ hay, in đẹp, xin hãy liên lạc ngay với tác giả Cái Trọng Ty ở địa chỉ email:

tycai46@yahoo.com

hoặc điện thoại:

(832) 538-2585

Chúc Mừng Cái Trọng Ty đã có một tập thơ hay trình làng. Mong anh có thêm những đứa con tinh thần xuất sắc trong tương lai nữa, nhé.

Tình thân.

Trần Yên Hòa

1.5.2015

Nguồn: <https://luanhoan.net/gocchung2015/html/bm%2005-5-15%2039.htm>

www.vietnamvanhien.org

